

УДК 339.56

Шнирков Олександр Олександрович

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри світової економіки

Державний торговельно-економічний університет

Лещінер Михайло Леонідович

студент факультету міжнародної торгівлі та права

Державного торговельно-економічного університет

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НА КОНСАЛТИНГОВУ ПІДТРИМКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

***Анотація.** У науковій статті розкрито вплив глобалізації та технологій на консалтингову підтримку міжнародного бізнесу. Стаття спрямована на розуміння ролі сучасного консалтингу в міжнародному бізнесі. Особливу увагу приділено ключовим напрямкам підвищення ефективності консалтингової діяльності. Розглянуто, які стратегії ефективного консалтингу рекомендовано використовувати в умовах сучасного світу.*

***Ключові слова:** консалтинг, міжнародний бізнес, глобалізація, міжнародна стратегія, конкурентоспроможність, міжнародні ринки, стратегічне планування міжнародного бізнесу*

***Summary.** The scientific article reveals the influence of globalization and technologies on the consulting support of international business. The article is aimed at understanding the role of modern consulting in international business. Special attention is paid to the key areas of increasing the efficiency of consulting*

activities. It is considered which strategies of effective consulting are recommended to be used in the conditions of the modern world.

***Key words:** consulting, international business, globalization, international strategy, competitiveness, international markets, strategic planning in international business*

Актуальність теми "Консалтингова підтримка міжнародної діяльності підприємства" визначається глобалізацією ринків, регуляторними змінами, конкуренцією на міжнародних ринках та технологічним розвитком. Складність світових ланцюгів постачання підкреслює важливість консалтингових послуг для підприємств, які бажають успішно функціонувати на міжнародному ринку.

Метою статті є розгляд важливості та ролі консалтингової підтримки в успішній міжнародній діяльності підприємств.

Об'єктом дослідження є роль та вплив консалтингової підтримки на міжнародну діяльність підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз останніх досліджень та публікацій в галузі консалтингової підтримки міжнародної діяльності підприємств вказує на постійний розвиток цієї теми. Недавні дослідження підкреслюють важливість консалтингу як критичного чинника у досягненні глобального успіху для підприємств. Теми, що нині привертають увагу дослідників та фахівців, включають глобальні стратегії, цифрову трансформацію, адаптацію до ринків різних країн, культурну специфіку, а також вплив геополітичних факторів на міжнародний бізнес. Досить вагомий внесок у розгляд питань розвитку консалтингової діяльності зробили вітчизняні вчені-економісти В. Верба, В. Герасимчук, В. Коростелев, М. Кропивко, Ю. Лапигін, С. Козаченко, М. Кубр, В. Новицький. З огляду на швидкі зміни у глобальному бізнес-середовищі, дані публікації надають цінні відомості для розуміння та

успішного використання консалтингу в контексті міжнародної діяльності підприємств.

Результати дослідження. Сучасна глобалізована економіка та стрімкий розвиток технологій створюють унікальні виклики і можливості для міжнародного бізнесу. Компанії, які прагнуть успішно вести свою діяльність, стикаються з необхідністю адаптації до нових реалій та стратегій для забезпечення своєї конкурентоспроможності на глобальних ринках. В сучасному світі глобалізація стала домінуючим фактором в економіці та міжнародному бізнесі. Вона розширює горизонти та відкриває нові можливості для підприємств, але при цьому створює комплексні виклики, на які потрібно реагувати. Тому пропоную нам з вами розглянути вплив глобалізації на консалтингову підтримку міжнародного бізнесу та розширити цю тему, враховуючи такі важливі аспекти, як соціальні, культурні, екологічні, інноваційні та правові аспекти.

Міжнародний бізнес-консалтинг як наука є продуктом розвитку загальної теорії консалтингу, міжнародної економіки, глобального менеджменту та міжнародного бізнесу. Існує двоїстий підхід до розуміння міжнародного бізнес-консалтингу. З одного боку, це сфера практичної реалізації інтелектуальних якостей певних професіоналів в процесі міжнародного обміну послугами. З іншого боку, це підприємницька діяльність (виробнича, комерційна, посередницька, фінансова), яка передбачає вихід за межі територіальних кордонів з метою збільшення економічного прибутку та завоювання міцних позицій на глобальному ринку. Міжнародний бізнес-консалтинг як бізнес-індустрія є продуктом розвитку світової економіки, міжнародного поділу праці, спеціалізації й кооперування та міжнародного бізнесу у цілому.

Глобалізація стала ключовим фактором у сучасному міжнародному бізнесі. Вона відкриває нові можливості для підприємств, але вимагає інноваційних стратегій. Глобалізацію можна визначити як процес

наближення економік країн світу одна до одної зумовлений соціальними, економічними та політичними чинниками з метою отримання позитивного результату, що активно розвивається завдяки поширенню інформаційних технологій. Глобалізація призвела до того, що ведення бізнесу не лише на території своєї країни стало можливим не лише для великих компаній, які володіють значними потужностями та фінансовими ресурсами, а й для всіх бажаючих підприємств, адже відбувається усунення бар'єрів для ведення господарської діяльності [1]. У світлі глобалізації, міжнародні ринки стають більш доступними, але одночасно більш конкурентними. У працях Hill [3] та Keegan [4], розглядаються загальні принципи глобалізації та її вплив на міжнародний бізнес. Розглянемо більш детально соціальні та культурні виклики. Глобалізація спонукає підприємства до взаємодії з різними культурними та соціальними контекстами. Діалог між різними культурами та підходами стає важливим для успішного міжнародного бізнесу. Соціальні та культурні виклики можуть бути подолані завдяки консалтинговій підтримці, яка допомагає підприємствам розробляти культурно-чутливі стратегії. Підприємства, що діють на міжнародному рівні, повинні брати до уваги питання соціальної відповідальності. Глобалізація примушує їх дотримуватися різних стандартів у різних країнах та враховувати вплив їхньої діяльності на спільноти та навколишнє середовище. Консалтингові фірми грають ключову роль у розробці та впровадженні стратегій корпоративної соціальної відповідальності (CSR). Дослідження Карролла та Бахой [6] вказують на важливість інтеграції CSR в стратегії міжнародного бізнесу. Також глобалізація супроводжується змінами в регуляторному середовищі та міжнародних договорах. Підприємства мають враховувати різницю в законодавстві, що регулює їхню діяльність в різних країнах. Консалтинг може допомогти підприємствам зрозуміти ці регуляторні зміни та розробити відповідні стратегії відповідно до законодавства. Роботи Купера та Вінсента [7] про регуляторні аспекти міжнародного бізнесу

надають важливу інформацію. А з впровадженням технологій і діджиталізацією в міжнародному бізнесі зростає значення кібербезпеки та захисту конфіденційної інформації. Консалтинг може допомогти підприємствам визначити загрози та розробити кібербезпекові стратегії.

Усі ці аспекти відображають важливість розуміння впливу глобалізації та інших ключових аспектів на консалтингову підтримку міжнародного бізнесу. Консультанти мають важливу роль у допомозі підприємствам адаптуватися до цих викликів та використовувати можливості, які пропонує глобалізація.

В умовах глобалізації, консалтинг стає невід'ємною частиною успішного міжнародного бізнесу. Консультанти допомагають підприємствам адаптуватися до змін, розробляти ефективні міжнародні стратегії та оптимізувати їхні бізнес-процеси. Роботи Stern та Deimler [5] надають цінні підказки щодо ролі консалтингу в глобальному бізнесі.

Консалтинг в міжнародній діяльності підприємства має важливе значення з ряду причин:

1. Експертний досвід та знання: Консультанти, які спеціалізуються на міжнародній діяльності, мають глибокі знання та багаторічний досвід у цій галузі. Вони допомагають підприємству уникнути помилок та розробляти ефективні стратегії на основі власного досвіду.

2. Аналіз ринків і можливостей: Консультанти допомагають підприємствам аналізувати міжнародні ринки та визначати потенційні можливості для розширення бізнесу. Вони допомагають виявити найбільш прибуткові ринки та сектори.

3. Зниження ризиків: Міжнародна діяльність пов'язана зі значними ризиками, такими як політичні, економічні та валютні ризики. Консультанти допомагають ідентифікувати ці ризики та розробляють стратегії для їх зменшення.

4. Легальна підтримка: Консультанти знають складність міжнародних правил та законодавства. Вони допомагають підприємствам дотримуватися законів країн, в яких вони працюють, та уникати правових проблем.

5. Стратегічне планування: Консультанти допомагають підприємствам розробити стратегії для міжнародної експансії, визначити конкурентний позиціонування та розробити дієві бізнес-плани.

6. Оптимізація логістичних операцій: Міжнародні ланцюги постачання можуть бути дуже складними. Консультанти допомагають підприємствам оптимізувати свої логістичні операції для зниження витрат та підвищення ефективності.

7. Маркетинг і продажі: Консультанти розробляють маркетингові стратегії, які враховують особливості різних ринків та культурні відмінності. Вони допомагають підприємствам просувати свої продукти або послуги на міжнародному рівні.

8. Технологічна підтримка: Консультанти допомагають підприємствам впроваджувати сучасні технології, які допомагають підвищити продуктивність та конкурентоспроможність.

Загалом, консалтинг в міжнародній діяльності підприємства допомагає знизити ризики та підвищити успішність на міжнародних ринках. Він надає підприємствам необхідні інструменти та знання для досягнення ефективного та стійкого успіху в глобальному бізнесі.

Для нашої теми також важливо розкрити визначення напрямів підвищення ефективності консалтингової діяльності в міжнародній діяльності, яка обумовлена як щорічно зростаючим попитом підприємств-замовників на послуги з управління персоналом, так і недостатнім методичним забезпеченням консалтингової діяльності, наявністю резервів у питаннях розробки та надання нових видів консалтингових послуг, покращення ресурсного забезпечення консалтингових компаній [2].

Для підвищення ефективності консалтингової підтримки в міжнародній діяльності підприємства, важливо ретельно розглянути кілька ключових аспектів та врахувати специфіку вашого бізнесу.

1. Оцінка потреб і обрання правильного консультанта: Консалтинговий процес починається з чіткого розуміння ваших потреб. Розгляньте приклад, де підприємство, що спеціалізується на експорті сільськогосподарської продукції, шукало консультанта зі спеціалізацією на міжнародних торговельних угодах та логістиці. Вибір правильного консультанта - це перша важлива крок, що впливає на результати проекту.

2. Чітка специфікація завдань: Для досягнення успіху важливо чітко визначити завдання та очікувані результати. Наприклад, якщо вашим завданням є розширення міжнародного бізнесу в Азії, ви можете запросити консультанта розробити стратегію входу на ринок, включаючи аналіз конкуренції та ризиків.

3. Ретельний аналіз та діагностика: Аналізування проблем та можливостей - це ключ до розробки ефективної стратегії. Наприклад, якщо ваша компанія стикається зі складністю міжнародного ланцюга постачання, консультант може провести аудит і виявити оптимізаційні можливості.

4. Постійний контроль та зворотній зв'язок: Регулярний обмін інформацією з консультантом допоможе вирішувати поточні питання та коригувати стратегію. Наприклад, якщо ви вирішили розвивати інтернет-маркетинг на міжнародному рівні, постійний зворотній зв'язок дозволить вам адаптувати кампанії під різні ринки.

5. Навчання персоналу: Залучення вашого внутрішнього персоналу до консалтингового процесу допоможе забезпечити сталість результатів. Ви можете організувати навчальні семінари та майстер-класи для персоналу, які стосуються нових методів та стратегій.

6. Впровадження рекомендацій: Після завершення консалтингового проекту важливо дійсно реалізувати рекомендації та стратегії. Це може

включати в себе зміни в процесах, організаційні перетворення та впровадження нових технологій.

7. Оцінка результатів: Надавши достатньо часу для впровадження змін, необхідно оцінити їх ефективність. Порівняйте показники до і після консалтингу та визначте, чи був процес успішним.

8. Розвиток довгострокових стосунків: Після завершення проекту зберігайте зв'язок з консультантом. Такі довгострокові стосунки можуть призвести до подальших можливостей для покращення ефективності підприємства та взаємовигоди для обох сторін.

Технологічна трансформація вимагає від підприємств гнучкості, здатності до адаптації та постійного вдосконалення. Консультанти допомагають ідентифікувати та подолати технологічні виклики, але це також вимагає активного співробітництва та навчання. Цей розгорнутий підхід дозволяє створити більш повний та деталізований план для підвищення ефективності консалтингової підтримки в міжнародній діяльності вашого підприємства.

Висновки. Глобалізація та технологічна трансформація міжнародного бізнесу стали не тільки необхідністю, але й справжнім каталізатором розвитку сучасного підприємництва. Ці два фактори взаємодіють та впливають на різні аспекти міжнародного бізнесу, в тому числі на консалтингову підтримку. Глобалізація створює нові можливості для підприємств на міжнародних ринках, але при цьому створює складність у вигляді різноманітних культурних, правових та економічних викликів. Консультанти стають ключовими фігурами у наданні стратегічної підтримки та вирішенні проблем, пов'язаних із глобалізацією. Їхні знання та експертиза дозволяють підприємствам адаптуватися до змін та знаходити нові можливості.

З іншого боку, технологічна трансформація прискорює інновації та впровадження новітніх рішень у міжнародному бізнесі. Консультації у

галузі технологій стають дедалі важливішими, адже підприємства шукають способи впровадження цифрових рішень та покращення продуктивності. Консультанти грають важливу роль у стратегічному плануванні інновацій та забезпеченні цифрової компетентності персоналу.

Усі ці фактори демонструють, наскільки важливою є роль консалтингу в міжнародному бізнесі в умовах глобалізації та технологічної трансформації. Консультанти допомагають підприємствам розкрити можливості, які пропонують ці два фактори, і забезпечити їхній стабільний розвиток. Глибокі знання, стратегічне бачення та інноваційний підхід роблять консалтинг необхідним елементом успішного міжнародного бізнесу.

Література

1. Бондар В. Глобальна конкуренція як вирішальний фактор активізації інноваційної діяльності підприємства. Економіка сьогодення: планування, управління та аналіз: 27.11.2021. Львів: ЛЕФ, 2021. С. 34-37.
2. Брінцева О. Організаційно-економічні напрями підвищення ефективності консалтингової діяльності з управління персоналом. *Схід*. 2011. № 1 (108). С. 36-40.
3. Hill C. *Global Business Today*. McGraw-Hill Education. 2017.
4. Keegan W. J. *Global Marketing*. Pearson. 2016.
5. Stern D., Deimler M. *The Boston Consulting Group on Strategy: Classic Concepts and New Perspectives*. John Wiley & Sons. 2017.
6. Карролл А. В., Бахой К. The Business Case for Corporate Social Responsibility: A Review of Concepts, Research, and Practice. *International Journal of Management Reviews*. 2015. 12(1). С. 85-105.
7. Купер В., Вінсент Д. *Business and the State in International Relations: Cooperation and Conflict*. Routledge. 2018.